

საქართველო

შანი: წლიურად 9 მ., ნახევარი წლით 5 მ., ნახევარი წლით 4 მ., უკვე 5 უმეტესი ვაჭარი. დამა-
ბამით 7 მ. წლიური ხელის მოწოდებას გახეობის
ფასი შეუძლია ნაწილობრივად გადაიხადოს
მოწოდების დროს 4 მ., დანარჩენი კიდევ ნაწილობრივად
გადაიხადოს ფასი: ჩვეულებრივად 15 მ.,
პირველ გვერდზე პეტით ღირს 15 მ.,
10 მ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ
გადახდათ ფასი: სტრიქონი პეტით ტექსტის წინ
30 კაპ., უკან 20 მ. სამგლოვიარო განცხადების და-
საწყისი თითოჯერ ნაშუადღევს 2 საათ. ღირს 3 მ.
2 საათ. შუადღე 4 მ.

ბელაფონი № 76

№ 345 ყოველდღიური საკომლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი № 345

იკლავ გაზეთი ღირს 9 მ., ხანგრძლივით 5 მ., სამი თვით 2 და 40 კ., თვით 80 კ., ცალკე ნუმერი 5 კ. სოფ. საქართველოს დაემატება 6 მანეთად
მასწავლებლებს 7 მ. წელიწადში. რედაქტორი ი. თ. ცინცაძე. გამომცემელი ამხანაგობა „საგზაოლო“

კვირას, 1 მაისს, ღირს 11 საათზე საფიზიკის სასაფლაოს ეკ-
ლესიაში გადახდილი იქნება წლის წირვა და პანაშვილი დაუ-
ვიწყარს

მარო კლიმენტის ასულის რატინის
მეუღლის სულის მოსახსენებლათ, რასაც აუწყებენ ნათესავთა
და ნაცნობ-მეგობართ განსვენებულის მეუღლე **გიორგი გარ-
სამაძის ქ. რატინი**, დედ-მამა—**ივლიტა ბიგოშვილი** ასული
და **კლიმენტი ივანეს ქ. არხიშვილი** და და-ძმა—**ლიუ-
სია და სამსონი**.

ელექტრო „რადიო“ თეატრი
თეატრალური, 28 აპრილიდან განსაკუთრებით მოზრდილთათვის ნაჩვენები იქნება
მოსამსახურე ქალი. 1358
თანამედროვე დრამა 3 ნაწ. კუბრანის ნაწარმოებიდან ცნობად მსახიობთა:
ჩუბინა, მხურვანისა და ტურანისის მონაწილეობით.

ნტოშამ არ იცის როგორ მოექცეს ქალებს
კომედია ფარსი 2 ნაწ. ანტ. ფერენტისის მონაწილეობით.

ელექტრო „ამპირი“ თეატრი
სუთმასაიდან 28 აპრილიდან ახალი პროგრამა
იელოფალი ეკრანი
რამა 5 ნაწილად უოხსენსეისის სტენარით, გამომხდელ არტისტების: იურენკისა,
შოლენკისა და ხმარს მონაწილეობით

ონი: თეატრალური, 2 მაისიდან **სისხლის კოშკი**. დრამა 4 ნაწილად ვლ.
სოლოვიოვის რეჟისორებით. მონაწილეობენ: ვ. ვ. შაქინაძე და მ. რ. რუხუა.
ბაღდატი... არმოველონი. თეატრალური კომედია 5. ჩუბინის მონაწილეობით.

ადგილების ფასი „ამპირს“ და „რადიოს“: ლოჯა 85 კაპ., 1 ადგ.
75 კაპ., 2, 50 კაპ., 3, 30 კაპ. მოწოდებისათვის: 2 ადგ 30 კაპ., ჯარის
კატათვის მესამე ადგილი 20 კაპ.

ქუთაისის გუბერნიის თავადაზნაურთა წინამძღოლი თავადი
დავით ოსიას ქ. ნიჟარაძე ამით აცხადებს, რომ
მორიგი კრება ქუთაისის თავადაზნაურთა,
რომელიც დანიშნული იყო 4 მაისს გადაიდგა 15 მაისი-
სათვის 1916 წელს. 1-1

საკოლა ტყეში
3750 ფუტია ზღვის დონაზე **წელიწადი მსაგამ**
აფხულო ახალშენი ჯანით სუსტი ბავშვებისათვის წადვირის ტყეში.
წ. ბ. არჯვანიძისა.

სესონი გაიხსნება 20 მაისს.
ბავშვების ჩაწერა შეიძლება: ქუთაისში, გიორგი ნიორაძესთან. 7--2

ქიმი **შალვა კოკოჩავი** იღებს ბავშვთა და შინაგან
უღებთან ავთომოფებს ნაშუადღევს 1-
საათ. და საღამოს 6-8 საათ. თბილისის
ქ. ა. ნიჟარაძის ქ. 46, ტელეფონი № 87
14

ქიმი **ა. მ. ასათიანი**. განაახლა
ავთომოფების მიღება (ქა-
ვრ) ვენერიულ და შინაგან ავთომოფების
გულ. დღე დღის 11-2 საათამდე და
ამოს 5-7 საათამდე, პუშკინისა და ბა-
ლანის ქ. კუთხე, სახლი № 2. თ.

უმალეს კურსდამთავრებული ჯგუფი
ამგადებს
მოწოდების საშუალო სასწავლებელთა ყველა
კლასებისათვის და აგრეთვე სხვადასხვა მო-
წოდების მ-საღებ გამოცდებისათვის.
პრობების გაგება შეიძლება საღამოს ყოველ
დღე შემდეგი მისამართით: თბილისის ქ.
სახლი გიორგი გურგენიძისა. თ.

ქიმი **ი. ჩაბიძიძე** ქალაქ. სა-
ავთომოფის ორდინატო-
რი. განაახლა კანის, ვენერიულ და სიფი-
ლისიანი ავთომოფების მიღება ახალ ბინაზე.
დღით, 12 - საათ, საღამ. 6-8 საათ.
მისამართი: ლევაშოვი ქუჩა, ალიბეგოვის
სახლში. თ.

გეგია **მ. მ. კოხრიძე**
უცრის ყვავილს, უკე-
თებს ნემსებს, ემზარება მშობლიურ და
აძლევს ავთომოფთ რჩევა-დარიგებას
ყოველ დროს.
აღუქანდრავის ქუჩა, ს. თევდრადის
სახლი, უილიპოვის მაღაზიის პირდაპირ.

**უგალასი მთავარ-სარ-
ღის უზაგისაგან.**
29 აპრილი.
დასავლეთის ასპარაზი.

იაკობშტადტის რაიონში ზელ
ბურგთან საარტილერიო მზადების
შემდეგ მტერი შეტევაზე გადავიდა
სოფ. ზუკანთან მტერმა შემოვიტია
და ჩვენი თხრილები დაანგრია მდ
მუსკის ტბის დასავლეთით გერმანე-
ლები ხშირხშირად გვიტყვიან, მაგ-
რამ ამით. იაკობშტადტისა და დვი-
ნსკის რაიონში მტერი ცხარე საარ-
ტილერიო ბრძოლას აწარმოებდა.
ციური ალმოსავლეთ სამხრეთით და
სად. ბარანოვიჩთან გერმანელების
არტილერიამ ჰოსტილის დაუშინა
სხვა ადგილებში ჩვენს არტილერიამ
მტრის მუშები, რომელნიც სიმავრე-
ების გასაკეთებლათ მოქმედებდნენ,
სრულიად გაფანტა კოლკისა და
ოლეკსინციის რაიონში მტრის ცდამ
რომ მოახლოვებოდნენ ჩვენს თხრი-
ლებს—უნაყოფოთ ჩაიარა.

კავკასიის ასპარაზი.
ავგალინის რაიონში ჩვენმა ნაწი-
ლებმა წინ წაიწიეს დასავლეთის მი-
მართულებით. ბალადის მიმართუ-
ლებით მესობატაშიის რაიონში ოს
მალეთის ჯარის შემოტევა უნაყო-
ფოთ დარჩა. ყარსის რაიონში ჩვენ
მტერს წავართვი ერთი ავსტრიელი
ზარბაზანი, და საარტილერიო მასალა

ოვის ავაზი.
(უზრნალ-გაზეთებიდან)
შეთანხმება.

როგორც სატახტო გაზეთები გა-
დმოგვცემენ, გერმანიისა, ავსტრიისა
და რუმინის შორის ხელშეკრულება
დადებულია, რომლის ძალითაც რუ-
მინიამ გერმანიისა და ავსტრიის წება
უნდა დართოს ხორბლის გაზიდვისა,
როგორც თვითონ რუმინიდან, ისე
ოსმალეთიდან. ასეთი ხასიათის შე-
თანხმება მომხდარა აგრეთვე რუმი-
ნიისა და ოსმალეთის შორის. ამ ხელ-
შეკრულებებს ევროპის დიპლომა-
ტიკი დიდ პოლიტიკურ მნიშვნელო-
ბას აძლევენ.

სალონიკის შესახებ.
სალონიკთან კვლავ ძველი სიჩუ-
მეა ამბობენ მოკავშირენი შეთანხმე-
ების ჯარებს მაშინ შეუტყვიან, რო-

დესაც ოსმალეთი კავკასიის ასპარაზზე
საქმეს გამოაბრუნებს.

მწვერ. შაშა.
ენვერფაშა ბრძოლის პირის სხვა
დასხვა ადგილების დასათვლიერებ
ლად წავიდა. ენვერფაშას თან ახ-
ლავან გერმანელი ოფიცრები.

შხმცია
გერმანიის აგენტები ენერგიულად
მუშაობენ შვეიციაში. ამ მოკლევ ხა-
ნში იქ მოვლიან საყურადღებო ამ-
ბებს.

გ მ რ მ ა ნ ი ა
ბულგარეთის პარლამენტის წარ-
მომადგენლები იმპერიის კანცლერმა
ბეთმანჰოლვეგმა მიიღო. იგინი ბერ-
ლინიდან რუსეთის ბრძოლის ასა-
რებზე წავლენ.

ლიბნეტის დატუსალება მუდამ
დღე ახალ ახალ მღელვარებას იწ-
ვევს. ხორბლის შემოზიდვის საქმე
გერმანიაში დღეს უკვე მოწესრიგე
ბულად მიანიათ, რადგან რუმინის
თან უკვე დაიდვა სათანადო ხელშე-
კრულობა.

უ ნ გ რ ი თ ი.
ნეიტრალ სახელმწიფოების გაზე-
თები გადმოგვცემენ, რომ უნგრეთის
ჯარში არეულობაა.

ვერდენის გარემო
ზოგიერთა გაზეთის საკუთარი კო-
რესპონდენტების გადმოცემით, ვერ-
დენთან გერმანელები ამ ბოლო ხანს
არაჩვეულებრივი სიმძაფრით იბრძ-
ვიან ამავე კორესპონდენტების აზ-
რით, გერმანელები ასე ადვილად
ვერდენს თავს არ დაანებებენ: ვერ-
დენთან გერმანელებს ახალი ჯარი
მიუღიათ.

ზ ა მ ზ ე
ვილჰელმი წინადადებას თანახმაა
რომ საზავო მოლაპარაკება დაიწ-
ყოს ამერკამ

ჯარში გაწვევა
გერმანიაში, ჯარში გაიწვიეს 17
წლის ახალგაზრანი.

ალანდიის აწმულები
ოლანდიის კუნძულების გამო შე-
საძლებელია რუსეთ შვეციის შორის
დამოუკიდებლობის გამწვავება.

მ. შუთაისი, 1 მაისი.

თევზმა სთქვა: სათქმელი ბევრია,
მაგრამ პირი წყალითა შაქს სავსეო,
ალბად, უბედურად სთვლიდა საბრა-
ლო თევზიც კი თავის თავს, როცა
ამას ამბობდა!
რამდენად-ღა უბედური უნდა იყოს
მეტყველი არსება, როცა გუუბნებია:
შართალია უნა გაქვს, მაგრამ კბილე-
ბიც იმითმ მოუცია ღმერთს, რომ
ენას დაქაროო

არა გვერნია, რომ ეს ღვთის ბრძა-
ნება იყოს, თუმცა რა ნება გვაქვს,
არ დავუჯეროთ ჩვენზე ძლიე-
რებსა და გავლენიანებს?..
ჩვენც ენაზე კბილის დაქერით მო-
გახსენებთ:
— დღეს პირველი მაისია, დღე
ათას გვარი საოცნებო მოგონებისა!
პირველ ყოვლისა, დღევანდელ დღეს
სიხარულით ეგებება წელში გამართულ
გაზაფხულის ყველა დაჩაგრული. მში-
ერი და მწყურვლი! ეგებება იმითომ,
რომ მწვანედ აბიზინებული ბუნება

ანუგებებს მას და იმედს აძლევს, რომ
ყოველივე ბოროტება ისევე მოის-
პობა, როგორც შარშანდელი თოვ-
ლი, ოღონდ ერთმანეთს ხელი მიე-
ციოთ, ისწავლოთ, განვითარდით გაა-
დამიანდით და შეერთებულის ძალ-
ღონით სიკეთე მოისურვეთო.

მეორედ ის უნდა მოგახსენოთ,
რომ დღეს არის თანამრბა დღევან-
დელ დღეს მთელი საქართველო იგ-
ონებს იმ დიდბუნებოვან ქალს,
რომელმაც ნათელ ჰყო არსებითი
ნიჭიერება დედაკაცისა და დამტკი-
ცა გაშვებობა (ვაშა-კაცობა) მანდი-
ლოსისა, თუ კი ჩვენი ქალები აღი-
ზრდებიან მშობლიურ ნიადაგზე და
არ დაივიწყებენ, რომ ისინი მართლა
„უსულონი“ კი არ არიან—როგორც
ამას ამტკიცებენ დაავადებული ოტტო
ვეინინგერები და ჩვენი ფუტურის-
ტები, არამედ ბუნებას მათთვის ისე-
თივე „მეობა“ მიუცია, როგორც
მამაკაცისათვის და, მამასადამე—
ისეთივე მოვალეობაც აწევს, რო-
გორც ვაფებს...

საქართველო და ქართველობა,
სხვათა შორის, დასრულდა დღემ შე-
ინახა და ამავე ღირსეულ დედებს
ვულოცავთ ჩვენც პირველ მაისს!

მესამედ... მესამედ რაღა მოგახ-
სენოთ?
მესამედ ვისურვოთ, რომ ყველა
ტვირთ მიმით, დევნილებს, უბე-
დურებს, მშრომელებს, ქვეყნის მაც-
ხოვრებლებს და ქალებს,—დღეს გა-
რემოებისგან გადაგვარებულ ქარ-
თველ ქალებს—განავალი უკეთესი
მაისი გაუთენოს მარგებამ და ისევე
სიხარულითა და სიამოვნებით შეგე-
ბებოდნენ ადამიანურ ცხოვრებას, რო-
გორის სიამოვნებითაც ეგებება ხო-
ლმე ბნელი დამისაგან დაჩაგრული
ბუნება მაისის გამაკაცლებელ მზის
სხივებს.

„მშვენიერა ქეთისა, სუარდა და
სამაისა!“ ასე ღიღინებდა მოხუცი მე-
ფე ჩვენის მეგობრებისა—აკაკი,—როცა
ქუთაისის ქუჩუკან ქუჩებს გასცდე-
ბოდა ხოლმე და არქიელის გორაზე
გადმომდგარი, ამაყი არწივივით ავ-
ლებდა თვალს თაიგულივით შემკულ
მიდამოს იმერეთისას!

ერთხელ ვნახე იგი ასეთ ყოფნაში!
ოცნებით გატაცებულს შარშანდელ-
დი დასდგომოდა მთვარესავით ბაღის
სახეზე და კვლავ მიმნედილი თვალე-
ბი მოხუცისა ახლა ცეცხლებს აფრ-
ქვევდა
„შორი-ახლოდან შეგყურებდი...
ვერ ვაგვებდე დამერღვია მისი მეფუ-
რი დუმილი!

ვით დღე ბნის განხორციე-
ლებული იმედი, ვით ფრთაშესხმული
ოცნება ჩვენის ქვეყნისა, ვით ქირ-
თამძლე ნუგეში ტანჯულ-გვემულთა
—იღვა მოხუცი იგი უძრავად და
მწარე მოგონებანი, მწარე ფიქრები
ნაოქებად ეწყობოდა მის მაღალსა და
ღვთაებრივ შუბლზე!
და ვინატრე მაშინ მექანდაკობა!
და ვინატრე მაშინ ნიჭი ძლიერის
მხატვრისა, რომ შთამომავლობისა-
თვის შემეძერწა ბუმბერაზობა და-
ფიქრებულის მეგობრისა, რომ მომავ-
ლისათვის გადამეცა სახევა ციურის
ცეცხლით დამწვარ კაცად-კაცისა!

ასოფლიო ომი.

(დ ღ ი შ რ ი)

მედიცინა ბრძოლა, მიუხედავად იმისა, რომ ძალიან გაიანურდა და ორივე მებრძოლმა მხარემ დიდი ზარალი ნახა, ესეც უკვე გადამჭერელ ხასიათს იღებს. მას შემდეგ, რაც გერმანელებმა მალაქაში 18 „მედი“ იღეს და „287“-ის მალაქაში ყუმბარები დაუშინეს, ფრანგები დარწმუნდნენ, რომ მოპირდაპირე ასე აღვივლად არ დაინებებს თავს ვერდენს, და ბრძოლას უფარვესად გაავითარებდას, რასაც ამტკიცებს ის გარემოება, რომ გერმანელები თავს უფროან ვერდენთან ახალ ახალ ძალებს „და კრონ-პრინცი“ ახლა მეტის სიმძაფრით აწარმოებს შეტევას.

რუსეთის ფრონტზე ბრძოლა ახალი სახე მიიღო. აქაც გერმანელებმა ახალ ძალებს მოუყარეს თავი. ამინდებიც გამოკეთდა. ახლა დიდი ბრძოლები ხდება სმორგონთან და რიგასთან, 15 ვერსის დაშორებით. საარტილერიო ბრძოლები ხდება აგრეთვე საღვ. ზელ ბურგთან და სოფ. ზაუკანთან. ეს უკანასკნელი სრულიად განადგურებულია მოპირდაპირის ცეცხლისაგან. იაკობშტადტის და დენის რაიონში ჩვეულებრივი საარტილერიო ბრძოლაა. გალიციისასპარეზიდან ცნობა არ მოსულა.

კავკასიის ასპარეზზე ბრძოლის ჰარი თანდათან რთულდება. ერთი მხრივ რუსნი თითქმის ყოველ დღე წინ მიდიან და სოფელ-ქალაქებს იღებენ, მხოლოდ მეორე მხრივ უკან დახეული ზღაპრული ახალ ძალებს იშველიებენ და შემოსტევად ემზადებიან. ეს ასეც უნდა მოხდარიყო რადგან უკანასკნელ დროს რუსის ჯარის წინ წაწევა დასვა ბაღდადის სკიოთხი, რომელსაც დიდი სტრატეგიული მნიშვნელობა აქვს ოსმალეთისთვის და ამიტომ ოსმალებს ფრთხილად, თუ სხვა ადგილებიდან საჩქაროდ გამოეყვანათ ახალი ჯარები კავკასიის ასპარეზზე. ამ მოკლე ხანში იმასაც კი იუწყებოდნენ, რომ კავკასიის ასპარეზზე მომქმედ ჯარის ხელმძღვანელობა ცნობილ მაკენზენს დაეკისრა. აგრეთვე ცნობაა, რომ ქორთხის რაიონში მოქმედებს ცნობილი ხალილ-ბეი, ასე რომ კავკასიის ასპარეზზე დიდი ბრძოლების დაწყებას უნდა ველოდეთ. დღევანდელ საავტოროს დეპეშის მიხედვით, რუსებს აშკალის რაიონში [დასავლეთით წინ წაუწევათ და აგრეთვე მოუფერებიათ დაბა კარსოსთან მტრის იერიშები. ახლა საყუადლებოა, თუ სად დაიწყებენ ოსმალი მთავარ შეტევას, მაგრამ ამის გადაჭრით თქმა მხოლოდ მაშინ შეიძლება, როდესაც გამოირკვევა, თუ სად ან როგორ ძალებს მოუყარა თავს ოსმალები კავკასიის ასპარეზზე.

მაგრამ განვიცადე რა უმწეობა ჩემი, გულმა კენსა დამიწყო და ცრემლი უღალატობისა თვალთაგან გადომედინა..

ზავდროვანი მიდამო ქუთაისის ათრთოლდა ჩემ თვალწინ და შორს გამდგარმა მთებმა თითქოს თავი დუქრეს, — ვინ იცის, — რომელი ნატურით გატაცებულ მგოსანს.

და უცნაურმა რაღაც შთაგონებამ მაგრძობინა მეც, რომ აკაკი იყო მკვსესრე გულასაუკუნოვებით დატანჯულ საქართველოსა, და მაშინდა მეც, რომ აკაკი იყო შორეული სხივით მოვარაყებელი ოცნება ჩვენის ხალხისა!..

ოხ, ეს ოცნება, ოცნება!... რა, რა გვეშველებოდა, ჩვენ უბრალო მომავლად, ჩვენ სულმოკლე და

უპროგრამოზისა და უპოლიტიკოზის შესახებ.

ჩვენი მიმართულება ჩვენმა პოლიტიკურმა მოპირდაპირებმა ვერ გაიგეს.

გერეთროდებული „დასელები“ უფრო გულდამშვიდებით შეგვხვდნენ. ამ ახალს, მათი სიტყვით რომ ვთქვათ, ბურჟუაზიულ მიმართულებაში დადებითი მხარეებიც კი დაინახეს და, ასე გასინჯეთ, მათ ცნობილი იდეოლოგი „ან“-ი ვითომ თვით პროგრამისა და მიმართულების გამოკვლევაშია კი დავეხმარა.

გერეთროდებული „ფედერალის ტები“ კი უფრო ფიცხობენ და ჩვენს მიმართულებას, როგორც ვითომ რეაქციონურსა და შავრახმულს, ხელადებით უარყოფენ.

პირველი ვაქცეზენ და ტაშს გვიკრავენ, მეორე კი ისტორიული კივილით გვეყვებიან და შეგვარევენ.

მაგრამ, დეე, იცოდნენ, რომ ჩვენ არც ისე სუსტი ვართ, რომ ვისინე წაქეზება, ქათინაურები და დახმარება გვიქრდებოდნენ, და არც ისე მხლელი, რომ ვისსამე ისტორიულ კივილს შევეუწინდეთ.

ხშირად მოპირდაპირისაგან მოძღვნილი ქება მეგობრის წყევლაზე უარსია. და ძლიერ შეცდება ის ეროვნული დემოკრატია, რომელიც „დასელთა“ მიერ მოძებულ სიმწიფის მოწმობას შეიფერებს: ამ დანაელებთან მაშინაც კი სიფრთხილე გვართებსროდესაც საჩუქარს ვეძიებდნენ.

მართლაც! რა უნდათ მათ? რის-

გულიწორო კაცუნებს, რომ არა გვეყვდნენ უკვდავი გამამხნეებელინი? ფეხ-აქრებით.. ისე როგორც მოსიყვარულე შეილი მიუახლოვდება ხოლმე შრომისაგან როგინად ჩავარდნილ დიდ მოამბეგ მოხუც მამას, — მივედი აკაკისთან...

მინდოდა ვამბორებოდი მარჯვენაზე... შუბლზე, იმ წმინდა უან გარო გრძობით, როგორი გრძობითაც ვამბორება ხოლმე მორწმუნე ადამიანი თავის მოძღვარს.

— აა! გამარჯვება!.. როდის როდის შემამჩნია აკაკი და ხელი გამომიწოდა დავიხარე, ტურებით მის მარჯვენას შევხეე.

— რას საიდი, ყმაწვილო!.. როგორ შეიძლება! იწყინა სულმნათმა, მარჯვენა თვისი საჩქაროდ გამომ-

თვის გვეფერებიან? და როდემდის გაგრძელდება მათი ქათინაურები? მათ სწიდათ, რომ ჩვენ მდიდრებს დაუტყობოთ მხარი, კაპიტალისტები შევანაწევროთ და დავრახმოთ მუშათა წინააღმდეგ, რადგან ეს—მათი პარტიული მოძღვრების სრული გამართლება იქნებოდა. ერთი მხრით არიან კაპიტალისტები, მეორე მხრით მუშები, პირველი ითვისებენ ზედ მეტ ღირებულებას, რომელსაც ქმნიან მეორენი, მთელი ერთი ორ მებრძოლ კლასად არის გაყოფილი და მათსადამე თვითელს თავისი პოლიტიკური და სოციალური მიმართულება, საკუთარი იდეოლოგია უნდა ჰქონდესო, ამბობენ ისინი. მეორე მხრით „დასელები“ ქართველი კაპიტალისტების შეუნაწევრელობას, დაურახმელობასა და უიდლოგობას — ჩვენი ბურჟუაზიის პოლიტიკურ ჩამორჩენად სთვლიან.

ერთი სიტყვით, მათი ფიქრით, კაპიტალისტებსა და მუშათა შორის შეგნებული პოლიტიკური და ეკონომიური ბრძოლა უნდა წარმოებდეს და, თუ ეროვნულდემოკრატიული პარტია ქართველ ბურჟუაზიაში კლასიურ შეგნებას შეიტანს, — დიდს ისტორიულ როლს ასრულებს.

მაშასადამე ჩვენ გვეუბნებიან ექსპლოატატორებს, ზედმეტი ღირებულების მიმთვისებლებს, მუშათა მძარცველებს შეუერთდით. ჩვენ კი მუშებთან, ჩაგრულებთან, ვიქნებითო. და ეს ბოლოსდაბოლოს თვთ მუშებისთვისაც სასარგებლო იქნება, რადგან შეგნებული კლასიური ბრძოლა პოლიტიკურისა და სოციალური საკით-

გულში ჩაგვიკვირებს, რომ არა გვეყვდნენ უკვდავი გამამხნეებელინი? ფეხ-აქრებით.. ისე როგორც მოსიყვარულე შეილი მიუახლოვდება ხოლმე შრომისაგან როგინად ჩავარდნილ დიდ მოამბეგ მოხუც მამას, — მივედი აკაკისთან...

მინდოდა ვამბორებოდი მარჯვენაზე... შუბლზე, იმ წმინდა უან გარო გრძობით, როგორი გრძობითაც ვამბორება ხოლმე მორწმუნე ადამიანი თავის მოძღვარს.

— აა! გამარჯვება!.. როდის როდის შემამჩნია აკაკი და ხელი გამომიწოდა დავიხარე, ტურებით მის მარჯვენას შევხეე.

— რას საიდი, ყმაწვილო!.. როგორ შეიძლება! იწყინა სულმნათმა, მარჯვენა თვისი საჩქაროდ გამომ-

ტაცა და თვალებიდან წყვილი ცრემლი მოიწმინდა.

— არა მრცხვენია ჩემის ცრემლისა! მოგხუცდი გრძობა მერვეა.. თავი წამართვა ამ მშვენიერმა ბუნებამ.. აბა გახედე აქარის მთებს, როგორ სიოცნებოთ მოქარგულან მზის სხივებით. მზე ჩადის.. ასე ჩავა ჩემი სიოცნობის დღეც. მოგკვდები და რა მაქვს დასანანიებო?... ბუტბუტება მოხუცი და თან მიმეღ, მიძიმედი ოხრავდა.

— რას ბრძანებთ, ბატონო აკაკი, თქვენ.. თქვენ უკვდავი ხართ, ვით საქართველო, ვით ოცნება ჩვენის ქვეყნისა!

— სწორედ ვე ოცნებაა რომ გვექარბობს.. — გამაწყვეტინა სიტყვა აკაკიმ — ნაკლები ოცნება და მეტი საქმე, საქმე ჩვენი ქვეყნის ფეხზე დამყენებელი, საქმე სამოღ და საერთო, საქმე ჩვენის ხალხის გამლონიერებელი, გამომფხიზლებელი! აი, ჩემი ანდერძი!.. მე მივიღიარე, თქვენ მოდიხართ.. ვიდრე შემეძლო რაიმე, ღმერთმა ხომ იცის, თავი არ დამიშურია, მაგრამ ვაი, რომ ნაკლები ნაკლებად ვხედავ? აი, დღეს ზარეკლი მასია ზარეკლი დღე თვეთა მუდამს. მოგანება თამარის, მოსხსენება მშრომელთა და მუშაკთა! ოო, დიდი დღეა დღეს, დიდი! მით უფრო მიკვდება გული, რომ ირგვლივ მინც დღემილია, ირგვლივ მინც თვით დავიწყება.. ჩვენი ქალბები... ჩვენი დედები.. ჩვენი მშრომელი ხალხი!.. აბა, სად ვინა სჩანს? სძინავთ.. სძინავთ! მტერი კი ფიზიკურს და სარგებლობს მათის ძლით, მათის არეველარევით, მათის ერთმანეთის გაუტანლობით! ექ! რა სთქვას კაცმა და ან რა იფიქროს? ჩურჩულით და სრულად მგოსანმა და წასასვლელად მოემზადა.

— არ გეწყინოს, ჩემო კარგო.. მინდა მარტო ვიყო.. მინდა ბაგრატიის ტაძრის ნანგრევებს შევოჯურო.. ესენიც ხომ მთელი საუკუნოებით ზღიქრობენ.. ზღიქრობენ... ზღიქრობენ... მეც მივალ მათთან... მოხუცი მოხუცი გული ტკივლით უფრო გაიკვებენ. ნახვადის!.. ალერსიანად მიიხრა და ნელის, მაგრამ მედიდურის, ნამდვილი მეფურის ნაბიჯით გასწია ნანგრევებისაკენ.

თვალი ვავაყოლე.

ამ წუთას ბედნიერიც ვიყავ და უბედურიც: მინდოდა მეტი რა კიდევ და მეტი რა კიდევ.. ერთ თვალის დახამამებზე განვიცადე მთელი უმწეობა ჩვენი ქვეყნის დღევანდელის ყოფნისა და უკვდავებაც ჩვენი

ხმის გამუქებასა და გამორკვევას შეიქმსო.

მაგრამ ეს უცნაური კლასიური და პარტიული შერევაა, განუხორციელებელი იდეოლოგია!

წარმოედგინოთ, რომ კაპიტალი-სტია შენაწევრება და დარახმვა აგრეთვე საჭიროა, როგორც მუშათა. მაგრამ, თუ კი სიმართლე მუშებისკენ არის, რისთვის უნდა დავუქრო მხარი კაპიტალისტებს? და რომელი წინივობისა და პრინციპის სახელით უნდა იყოს, მაგალითად, „ან“-ი მუშებთან მე კი კაპიტალისტებთან?! მასზე უფრო მდიდარი ვარ თუ? მასზე ნაკლები გაქირვება გამომიცდია? მას უფრო კეთილშობილი გული აქვს?! და, საზოგადოდ, რისთვის უნდა იყვენ „დასელები“ ანგელოზებთან, ჩვენ კი ეშმაკებთან?! მათი ბუნება ჩვენისა გან განა ასე ძლიერ განსხვავდება? მაგრამ, ეს რომ მართალი ყოფილიყო, მაშინ ხომ საშუალსაუკუნეებისეული განება ან წინგაჩინება უნდა აღგვეარებინა, რომელიც კაცობრიობას ჰყოფდა ცხვრებად, რომელთაც სასუფეველი მოელოდა, და მგლებად, რომელთათვისაც ჯოჯოხეთი იყო წინდაწინვე განმსხვავებული! და, თუ კი ამგვარს წინგაჩინებას უარყოფთ ვინ იქნება ისეთი სულიერი, რომ სასუფეველს ჯოჯოხეთი ან კეთილს ბოროტი არჩიოს?!

მაშასადამე ინტელიგენციის ისე ხელოვნურად განაწილება, როგორც რეალური პოლიტიკის მიმდევარნი, ვერ აღვიარებთ.

და ღრია შეიგნონ „დასელებმა“, რომ მათი დოგმა დაძველდა, მათ პიერ აღსარებულ რწმენათა და ღირებულებათ გადასინჯვა და გადაფასება ექირვებათ და ახალი მიმართულება ღ მოძღვრება მათი დრომოქმედი იდეოლოგიური ტერმინოლოგიის ჩარჩოვებში აღარ ეტყვი!

მართლაც, ჩვენი იდეოლოგია და მიმართულება დასელებათვის „სრულიად გაუგებარი და არა.. და. როდესაც განვაცხადეთ: იმისდა მიუხედავად, რომ კერძო საკუთრებას აღვიარებთ, ჩვენი მიმართულების უმთავრესი მიზანი ხალხის, მასის, ყოველმხრივ კეთილდღეობას გარეშე იცავსო, „დასელებმა“ (და ფედერალისტებმა) ერთბაშე იუცხვრეს და გაიკვირეს: მათი ფიქრით ხალხის წერი, დემოკრატიული მიმართულება კერძო საკუთრების აღსარებას ვერაოდეს ვერ შეუირვდება.

მაშ ძირითადი განსხვავება ჩვენსა და სოციალისტებს შორის აქ არის დამარხული.

ისინი ამბობენ: კაპიტალისტებს მუშების მიერ შექმნილი ზედმეტი ღირებულება უეკვივალენტოდ, აუნაზღაურებლად მიაქვსთ, ეს უსამართლო მითვისება, ან ექსპლოატაცია უნდა მოისპოს და კომუნური წესწყობილება უნდა დამყარდეს. რომელშიც თვითელი მწარმოებელი მხოლოდ იმდენს მიიღებს, რამდენს ღირსიც არისო.

მაგრამ, მართალიც რომ იყოს ზედმეტი ღირებულების თეორია, ეს სრულიად არა კმარა, რომ კერძო საკუთრება გაუქმდეს და მისი ადგილი კომუნურმა სახელმწიფომ დაი-

ტყვე სიმღერას თავისუფლებას. ეგ სიმღერა, ვით ღაღაჯი ტყაღი... მინდობნი, ტყენი, ნახსენია, ეგონი შენის ღხეხათა ქსია ქსეხენი, შენს ტყაღს სიმღერას ხან განსხვავებულს.

ვეღვროდი ამ ლექსს, ლექსს გამოკვეთილს საქართველოს გულიდან და დღესაც ასე მგონია, რომ ბურჟანში წასული მთები დასტურს მითვისდენ და ნიავისგან აქოჩროლი რიონის ქალები გასამხნეველ ტაშს მიკრავდენ...

აი კვლავი.

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეცეს იმ მასწავლებლებსაც, რომელნიც უფასოთ მეცადინეობენ ამ ბავშვებთან კლასიკურ გიმნაზიაში.

ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიის მე-8 კლასში გუშინ უკვე დასრულდა საკომისიო გამოცდები. ხვალ ამავე გიმნაზიაში დაიწყება ექსტერნების გამოცდები და გაგრძელდება 2 ივნისამდის. ექსტერნი სულ არის 20 კაცი.

პარაკევს, 29 აპრილს, ქალაქის საბჭოს კრება საქმით ხმოსანთა დაუსწრებლობის გამო, არ შესდგა.

დღეს, დღის 12 საათზე, შავი ქვის საბჭოს დარბაზში მოხდება საქველმოქმედო საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება, რომელზეც გაირჩევა სხვადასხვა საყურადღებო საკითხი.

პირველ მაისისათვის დანიშნული ქ ფოთში ბნ გ. ხაინდრავა თაოსნობით სალიტერატურო დილსხვადასხვა მიზნების გამო გადიდვას 8 მაისისათვის 9 მაისს სალიტერატურო დილა ამავე პროგრამით დანიშნული ვაიმართება.

ქუთაისის საიდუმლო პოლიციამ ოქმი შეუქმნა ლევაშოვის ქუჩაზე მცხოვრებს იაკობ კომონერ ტყაველობის დამალვისათვის.

მთავრობის განკარგულებით ქუთაისის გუბერნიაში ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში მოხელეობისგან გამოწვეული სიძვირის გა-

კლასიკურ გიმნაზიის დირექტორ-შუამდგომლობს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე, გადიდვას ომში დაქრილ ჯარის კაცების ბავშვთა საგუბერნიო დამხმარე კომიტეტისაგან სუბსიდი, რომ სასყიდელი მიეც

მო მოგებატო თვიური ჯამაგირი ამ ირავთ ვისაც ეძლევა 600 მან. წლიურათ მათ მოგებატა 25 პროც. ჯამაგირისა, 500—1200 მან მიეცემა—20 პროც. 1200—1800—15 პროც. და 1800 2400 მან.—12¹/₁₀ % ეს მომატებული ჯამაგირი მიეცემატ პირველ იანვრიდან 1916 წ. თვეში ქალაქს დასერიდება ხუთი ვაკონი შაქარი, და მასთან სასურველად სცნობს გამოგება, რომ ეს გამოიწვიონ კავკასიის სასურსათო განმანაწილებელი რწმუნებულის ხელით.

ქუთაისის მარხისა თავად ახ. ნაურთა წინამძღოლი ატყობინებს ქალაქის გამგებებს, თანხმად უმაღლესი განკარგულებისა, ამარჩიონ 2 წარმომადგენელი, რომელიც მიიღებენ მონაწილეობას იმ კომისიაში, სადაც გაიჩნევა ჯარის კაცთა მოხელისთვისაგან 1914 წ. გამოწვეულ ხარჯების საკითხი.

ქუთ. ქალაქის გამგებამ შეატყობინა გუბერნატორს, რომ მისის თვეში ქალაქს დასერიდება ხუთი ვაკონი შაქარი, და მასთან სასურველად სცნობს გამოგება, რომ ეს გამოიწვიონ კავკასიის სასურსათო განმანაწილებელი რწმუნებულის ხელით.

ქუთაისის ვაკონი მოსე ფიჩხაძემ თხოვნით მიმართა ქალაქის გამგებებს, რომ მისცენ ერთი ვაკონი ქაქილან ქალაქის მოსატანათ.

ქუთაისის საგუბერნო სამმართველოსთან არსებული საექიმო განყოფილება ატყობინებს ქუთ. ქალაქის გამგებებს, რომ მთავრობამ ქუთაისის ვაკონიდან სწავლებათა ბარაკების მოსაწყობად გადასდეს 3000 მან. საავადმყოფოში იქნება 40 საწოლი.

ქუთ. საზოგადოების საკრებულო.

დადგა მისი. დაიწყება ქალაქის ბაღში სეირნობის გამართვა—სხვა და სხვა საქველმოქმედო და საგანმანათლებლო მიზნით. ქალაქის თვითმართველობამ ბაღი სეირნობის გასამართავათ უკვე გაანაწილა. ღარიბ ბავშვთა მზრუნველ საზოგადოებას დათმობილი აქვს ბაღი სეირნობის გასამართავათ 22 მისისთვის. უნდა ითქვას, რომ ეს საზოგადოება ყველა საზოგადოებაზე აღრეა დაარსებული ქ. ქუთაისში, წვერთა რიცხვი არაოდეს არ აღემატებოდა 100 კაცს და ერთადერთ წყაროს ამ საზოგადოებისა შეადგენს წელიწადში ერთხელ სეირნობისა და წარმოდგენის გამართვით შემოსული შემოსავლიანობა. ამ გართობებიდან შემოსული ფულით შემოსწენებული საზოგადოება ინახავს სამ განყოფილებიან სასწავლებელს,

მეორე მხრით ჩვენი ეკონომიური პოლიტიკის ერთერთი უმთავრესი საშუალება—სახალხო მწარმოებელ და მომხმარებელ ამხანაგობათა გამარჯვება, რადგან წვირთ კერძო მესაკუთრეთათვის სახელმწიფოებრივ ღონისძიებათა გარდა ამგვარი კოოპერატივები აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენენ.

მართალია, იმავე დროს ჩვენ აღვიარებთ, რომ ერის აღორძინებისა და ყოველმხრივი განვითარებისათვის ვაჭრობა-მრეწველობაც აუცილებელია მაგრამ, ჯერ ერთი, ჩვენი მიზანია, რომ რაც შეიძლება მეტი სავაჭრო კაპიტალი სამრეწველო კაპიტალად გადაიქცეს, რადგან მრეწველობის ზრდა და განვითარება—ყველა კლასისთვის საჭირო და აუცილებელია, და, მეორე, თუმცა ჩვენ ეროვნული ვაჭრობის აუცილებლობასაც აღვიარებთ, მაგრამ იქ, სადაც სავაჭრო კაპიტალი სახალხო კოოპერატივებს წინ გადაედობება, უკანასკნელთ დაუჭერთ მხარს.

ამას გარდა ჩვენ ვეზნარებით წვირთ მიწის მუშებსა და ხელოსნებს საადგილ-მამულით—საურთიერთო ნდობის კრედიტით, პროლეტარებს მუშათა დემოკრატიული კანონმდებლობითა და საზოგადოდ ყველა ჩაგრულ კლასს ვადასახადების დემოკრატიული განაწილებით, უფასო სწავლა-აღზრდის საქმის მოწესრიგებითა და სხ.

იმავე დროს აღვიარებთ პიროვნების ხელშეუხებლობას, ჭაფიჭათა სასამართლოსა და თითქმის ყველაფერს, რაც სოციალისტების ეგრეთწოდებულ „მი-

სადაც სწავლობს 125 ორივე სქესის ღარიბი და ობოლი ბავშვი უფასოთ. უფასოთვე ეძლევათ ბავშვებს ყოველივე სასწავლო ნივთი, სახალწლოდ თბილი ტანსაცმელი, ექიმის დახმარება და წამლობა. სკოლაში უმთავრესად ლეზულობენ სრულიად უღვდამო ობლებს, ნახევრად ობლებს და შემდეგ ღარიბ დღემამის შვილებს ამ უკანასკნელ დროს კი საზოგადოება თავის მზრუნველობას არ აკლებს იმ ბავშვებსაც, რომელთა მამებიც ბრძოლის ველათ არიან გაწვეულნი.

საზოგადოების მიზანია—აღზრდოს ქუთის შვილები, რომელთაც წილათ ხვდათ სიღარიბე, რასაც შედეგათ მოჰყვება ხოლმე სხვა და სხვა ბორკოტ-მოქმედების ჩადენა, მისცეს მათ შესაფერი განათლება, რომ გამოვიდნენ იგინი საზოგადოების სასარგებლო წევრნი და მით შემეცირდეს საზოგადოებაში მავნე ელემენტთა რიცხვი.

უნდა ვიფიქროთ, რომ ქუთაისის საზოგადოება თანაგრძობით გამოცემარება ღარიბ ბავშვთა მზრუნველი საზოგადოების გამოგების მოწოდებას და თავის წვილს გაიღებს ფულით, თუ სხვა და სხვა ნივთის შემოწირულებით აღნიშნულ სეირნობის გასამართავათ, ლოტარეია-აღვიწროებისათვის.

ქუთაისის მოქალაქე, ნუ მოვკლებთ ჩვენს მხურვალე თანაგრძობას ამ საზოგადოებას და მივსცეთ საშუალება თავისი სიმპატიური მიზანი უფრო ფართოდ განხორციელოს ცხოვრებაში, რომ თავისი კალთების ქვეშ შეიფაროს და აღზარდოს უფრო დიდი ნაწილი ღარიბი ბავშვებისა, რომელთა როცხვიც, დღევანდელ უმაღალითა ომისა და საზღაბრო სიძვირის გამო, დღითი დღე მრავლდება!

ყოველგვარი შემოწირულობა დიდის მადლობით მიიღება გამგებების თავჯდომარის ე. ვ. მოსიძის ბინაზე, თფილისის ქუჩა, საკუთარ სახლში.

„კომისიები“.

როგორც ვიცით, განათლების აღნიშნულმა მინისტრმა გრაფ ივანტაძემ სამოსწავლო საქმის უწყების წინადადებასაყენებლად და მის თანდათანობით გასაუმჯობესებლად, სხვათა შორის იაჭიროდ დაინახა დღემდის საწესწავლებლებში არსებული სისტემა—გამოცდები“ გ გაუქმება.

ნიშნულ პროგრამებში“ აღნიშნულია ერთი სიტყვით, თუ ეს სიტყვა რასმე ნიშნავს, ჩვენც მემარცხენე მიმართულებას ვაწარმოებთ, რომელსაც, ცხადია, შავრახმელობათანა და რეაქციონერობათან სერთო არა აქვს რა.

შევეცხოთ ახლა ფედერალისტებს. მათი კუასიური და აგრარული პოლიტიკა ორკოფი და გამოურკვეველია. ეროვნული ვაჭრობისა და მრეწველობის განვითარებას ხან თანაუგრძობენ, ხან უარყოფენ და ამ საკითხში ხან უკიდურესად უღმობელი არიან, ხან ზომიერი. რაც შეეხება საადგილ-მამული პოლიტიკას, კერძო საკუთრებას მიწაზე ხან უარყოფენ, ხან აღიარებენ და გლეხს ხან კომუნისმის ქადაგებით უცრუებენ გულს მიწის შეძენაზე, ხან გოდებით მოსთქვამენ, უცხო ელემენტები ჩამოგვეთესლენ და საქართველოს ეროვნული მთლიანობა დაარღვიოსო.

ამ რამდენიმე წლის წინეთ რუსეთში ავტონომისტ-კადეტების კონფერენციასზე ფედერალისტებმა საქართველოს—ახალქალაქისა და ბორჩლოს მარხები და ზაქათალას ოლქისა და სოხუმის ოლქის ნახევარი ჩამოსტრეს, ახლა კი წუწუნებობან, ნიკოთავადიოძის რატომ სურს, სოხუმის ოლქი (რომელშიაც 83% ქართველია) ქუთაისის გუბერნიის ჩამოაშროსო.

ეთნოგრაფიულ პრინციპს ერთსაღამავე დროს კიდევაც აღიარებენ, კიდევაც უარყოფენ. და, თუმცა ხსენებული მარხები საქართველოს მომავალი ავტონომიის საზღვრებში არ შეაქვს, დღეს, როდესაც სომ-

მინისტრის ასეთ პროექტს მთელი პროგრესის მომხრე რუსეთი და განაპირა ერები დიდის სიხარულით მიეგებენ და პროექტის რაც შეიძლება დაჩქარებით განხორციელებას მოხოვდენ, რადგან ხსენებული „გამოცდები“ მოსწავლე ახალგაზრდობაზე მეტად მავნე გავლენას ახდენდა, როგორც ზნეობრივად, ისე ფიზიკურად. მაგრამ პროექტის განხორციელებამ ცხოვრებაში უფრო სხვაგვარი სახე მიიღო, რომელიც გამოცდებზე უარესი გამოცდა რუსეთში ბლომად არიან ისეთი პირები, რომელთაც ყოველ ახალსა და კეთილ საქმეს „ინკვიზიტორ“ დევნას დაუწყებენ ხოლმე.

აი, ამ ვაჭბატონებს არ ესიაშენათ ივანტაძის სასკოლო რეფორმისანი ნაზიარები არიან გრ. ტოლსტოისა და კასოს მუნჯ მეთოდებისა და სიკვდილამდეც მისი განგრძობა მსურთ. მათის აზრით, მინისტრის განკარგულება, რომ სასწავლებლებში გამოცდები გაუქმდეს—ეს იმპოლსია „რეველაციის დაწყებისა“ და ამ რიგად ამ ძველი რეჟიმის მომხრეებმა სხვა რომ ვეღარა მოახერხეს რა გაუქმებულ გამოცდების მაგივრად შემოიღეს ეგრედ წოდებული „კომისიები“

ეს „კომისიები“ ერთგვარი თავდასხმა მოსწავლეებზე. მაგალითად კლასში ბავშვი ზის ამ დროს შემოდის უტბად დირექტორ-ინსპექტორ-მასწავლებლები და მოწაფეს ეტყვიან აბა გვიპასუხე მთელი კურსი ენკენისთვიდან გავლილია, საკვირველია ასე მოულოდნელად მოწაფეს რა უნდა გაახსენდეს და ამიტომაც არის იბევა და ვერაფერსაც უპასუხებს.

მოწაფეთა შორის სწავლისადმი ანტაგონიზმის გამოწვევა თუ გნებავთ მაშინ „კომისიები“ უკეთესი საშუალებაა.

აქ საჭიროა მოკლეთ გავითვლი-სწინოთ, თუ რამდენი უბედურება მოსდევს ამ „კომისიების მოულოდნელ თავდასხმებს“? წარმოიდგინეთ ისეთი მოწაფე, რომელიც წლის განმავლობაში კარგათ სწავლობდა, მოულოდნელათ გამოცდის დროს ჩაუჭრიან და სტრუქციონი?

ახლა რა ქნას?

თავის „უბედურების“ სახლში გამოხელა რცხვენია. აქედან ის მიდის და ვარდება წყალში ან რკინის გზისლი-ანდაგზე წვება, რომ იქ მატარებელს ემსხვერპლოს; ასეთი მაგალითები უკვე იყო რუსეთში რიზანის გუბერ-

ხებმა ეთნოგრაფიული საეორობო ერთეულების გამოკვეთის მიხედვით გუბერნიების ადმინისტრაციული გადამიჯნა მოითხოვეს, მათ მხარს არ უჭერენ და თავის უარს უმთავრესად ეკონომიურსა და ტოპოგრაფიულ (და არა ეთნოგრაფიულ) საფუძველზე აყარებენ!

რამდენი სხვა წინააღმდეგობა ჩამოვადელო? მაგრამ მხოლოდ ერთს აღვნიშნავ კიდევ. ხანდახან, თუმცა მორცხვად, ჩვენს ისტორიულ-ეროვნულ უფლებასა და მამასადამე მეფე ერეკლესა და ეკატერინე მეორეს შორის დადებულ ხელშეკრულებასაც კი ახსენებენ, ხან კი (უფრო ხშირად) ჩვენს ისტორიულ უფლებას უარყოფენ და მხოლოდ ეგრეთწოდებულ ბუნების უფლებას აღიარებენ, რომლის ძალითაც რუსეთი ოდესმე ფედერატიულ იმპერიად უნდა გადაიქცეს!

აქ უკვე ოცნებათა სამეფოში შევდივართ. ფედერაცია ერთი მხრით სახელმწიფოს ავტონომიებად დაწესებას და მეორე მხრით ერთერთს ცენტრალურ საკანონმდებლო დაწესებულებაში (ზემო პალატაში) ყველა ავტონომიური ერთეულის თანაწილ წარმომადგენლობას მოასწავებს. და, ერთი მიზანათ, შესაძლებელია, რომ ქართველებს ოდესმე სახელმწიფო საბჭოში იმდენივე წარმომადგენელი დავყოფნა, რამდენიც ველიკორუსებს?! ცხადია, ეს ისეთივე უტოპიაა, როგორიც, მაგალითად, მიწის სოციალიზაცია, ფედერალისტების მიერვე აღსარებული. და ამ უტოპიის რეალურ პოლიტიკად ასაღებენ!

ნიაში და ვინაა თავდები, რომ რეჩევიც არ გამოვრდება. გარდა იმისა რომ ახლად შემოღებული „კომისიები“ ბევრ მოწაფეს სწავლისადმი გულს უტეხს და გონებრივად ამდაბლებს, ბევრს კიდევ სრულიად იმსხვერპლებს. ასეთ საშინელ რეფორმას, რომელიც ძველ კათოლიკეთა სასტიკ სარწმუნოებრივ ზომას, ინკვიზიციას მოგვამგონებს, თას წილად სჯობდა ისევე დავის სისტემა „გამოცდები“. აქ მოწაფემ მაინც იცოდა, რომ ამა და ამ დღეს ამ და ამ საგანში უნდა უპასუხოს, რისთვისაც წინასწარ ემზადებოდა; დღეს კი მას სრულიად მოულოდნელად ესმინათ თავს...

აღვნიშნავთ რა შემოღებულ სისტემის სრულიად უფარვისობას და მანველობას არ შემეცნოლიან არ დაუუმატოთ, რომ როდესაც გრ. ივანტაძევი სამოსწავლო რეფორმას ახდენდა, მას რეორგანიზაცია უნდა მოეხდინა აგრეთვე სასწავლებლების მზრუნველებ-დირექტორ-მასწავლებლებს შორის, თორემ ძველი თინიანი დირექტორები და მზრუნველები, როგორც ვრწმუნდებით, ახალს თუნდაც მეტად კარგ წესს სასწავლებლებში არ შეუშვებენ, რადგან მაშინ მათ „შავსა და კარიერას გავდენა დაეკარგება“. მათქვამია, ძველს ქურჭელში ახალი დღინო არ ჩისხმების!..

ახალი სასულიერო ორგანო

იპრეთის ეპარქიის სამღვდელთა წარმომადგენლებმა თავის უკანასკნელ კრებაზე საკუთარი სასულიერო ორგანოს დაარსება გადაწყვიტეს სამღვდელთა თვის საკუთარი სასულიერო ორგანო რომ სჭირთა, ეს უკვლასათვის ცხადია.

მართალია, თფიციანაფური დევნა სარწმუნოებისა, როგორც ზირგულსაუკუნეებში იყო, აღარ არის. გარკვეულად ეკლესია დაშვიდებულია, ვითომც შეკლავთა თვის ადგილზე, მაგრამ ყოველ ჩვენთაგან, როგორც მღვდელი, ასე ერი, შიგნით ურწმუნოებით ვართ სავსე. სარწმუნოებისადმი ინდიფერენტისში არასოდეს ასე ფრთხილად არ ვიფიქვას, როგორც დღეს არის. ასეთი მოფლება, რასაკვირველია, ყველაზე უწინ სამღვდელთა უნდა აფიქრებდეს და საქმის გამოსწორებისათვის ზრუნავდეს. ამ საქმეში სერაფიმოვი სასულიერო ორგანო და დასმარებას ადმოუწუნს სამღვდელთაგან, მაგრამ ასეთი ორგანოს დასმარება

ჩვენი ფიქრით კი რუსეთის იმპერიაში იმგვარივე პოლიტიკური მიმდინარეობა იქნება, როგორიც ინგლისშია, და მამასადამე ფედერაციის წილ—პროვინციათა ავტონომიები დაარსდება კველ კორპორაციის პროტექტორატის ქვეშ. ეს არა თუ შესაძლებელი, არამედ აუცილებელი იქნება. და ჩვენს პოლიტიკურ პროგრამას იმ საფუძველზე ვაყარებთ.

მაშ რით განსხვავდება ჩვენი პოლიტიკა ფედერალისტების პოლიტიკისაგან? მათ, რომ ჩვენი პოლიტიკა შესაძლებელია, რეალურის პროტექტორული იდეალით გარშემოწერილია, ფედერალისტების პოლიტიკა კი—განუხორციელებელი, უნიადაგო, და როგორც ასეთი, დღემოკლემ უსიცოცხლო უტოპიაა.

და საკვირველი არ არის, რომ ფედერალისტები, როგორც უღვდელი იდეალის აღმსარებელი, მუდამ წუწუნებენ, ეთნოგრაფიული საქართველო ისპობა. ამ მხრით ისინი „დასელებს“ მხოლოდ მკირეონდალ ჩამოუვარდებიან (გახსენეთ „სიტყვას“ სალოსისებური მოთქმა გოდებანი). „დასელთა“ ცნობილია პუბლიცისტმა „ან“-მა (კრუ სტატისტიკისა და შემეცნარი გამოანგარიშების წყალობით 1911 წ. საქართველოში 51,80/100, ქართველი აღმოაჩინა ის ბრძანებს: სულ 2.736, 850 მცხოვრები იყო; ქართველთა რაოდენობა კი 1.619, 540-ს, მამასადამე, 51,80/100 პროც-ს შეადგენდაო. ერთი სიტყვით 1,619,548 თურმე 51,8 პროც ყოფილა 3,746,850 ის! მაგრამ, თუ შევეყვით 1,619,548 ს ასჯერ და გავყოთ 2,736,850-ჯერ,

ბისათვის მარტო იპრეთის სამღვდელთა თვის ქართველი და განკარგვა ძალა არ ქმარა.

ჩვენში ბევრი სასულიერო ორგანო არსებობდა რეო მკვლავად და სწავლებლის მხარეზედა. „სწავლისა და სწავლებისა“ „სწავლისა და სწავლებისა“ „სწავლისა და სწავლებისა“ და სხვადასხვა ორგანოებია და დადას წავლეთ; მაგრამ „სწავლისა“ მეტს დადხსის არცერთს არ უფლებდა. „სწავლისა“ ხსენებდებოდა და ნაყოფიერი მუშაობა, სხვა ჩვენში არსებულ სასულიერო ორგანოებთან შედარებით, მისი დასარსებელს და რედაქტორის არ ჩვეულებრივ მუშაობასა და გამწიანობას უნდა მივაწეროთ და ასეთ ზარებს დღეს იპრეთში ვერ ვხედავთ.

მამასადამე, მარტო იპრეთის სამღვდელთა სერაფიმოვი სასულიერო ორგანოს ვერ გამოხსენს. ტუქუდა დასარჯავს სანთლის მოგებიდან რამდენსავე ათას მანეთს, როგორც „მანაურ საქმეებს“ და ახარჯა თითხ ათასი მანეთი და მეტი არაფერი გამოავს სულ ბევრი ერთა-ერთი წდას მეტს ვერ არსებებს. ბევრად უმჯობესია იქნება, თუ მთელი საქართველოს სამღვდელთა შეერთება, უმდალესი სწავლა-განათლებით აღჭურვილი რედაქტორი იქნება ამონიქედა, როგორც მკვლავად, დეკანოზი გ. კეკელიძე და ის ვინმე ცნობილი ერის კატაჯანი, მაგალითად, ბ. თვედორე ჟორდანიას. ასე თუ მოაწიება საქმე სასულიერო ორგანოს სერაფიმოვიდან ბევრი მკითხველი ეყოლება და გაჯალხნ და იქნება საზოგადოებაში და შესაფერ სასულიერო გამოცდები.

სქართველთ ამ საქმის დაწყება ზიანის მეტს არაფერს არ მოუტანს სამღვდელთაგან.

როგორც სარწმუნო წყაროებიდან გაკავით, სასულიერო ორგანოს გამომცემელი კომისია უფრანდის გამომცემისათვის ენერგიულად მუშაობს, ვუსურვებთ მანც სასურველი ნაყოფი გამოელოს ჩვენს ახალ სასულიერო ორგანოს.

მ. ბუჩაძე.

რობა ჩვენში.

(იხ. „საშობლო“ № 335.)

თავმჯდ. თავ. ორდელი. დიდმა მთავარმა ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძემ თავის სიტყვაში უკვე აღნიშნა, რომ მუშაობის დროს წარმომადგენლები უნდა ემყარებოდნენ უკვე რუსეთში არსებულ ერობაზე, ე. ი. 1890 წლის ერობას. მამასადამე სექციებშია უტყველი ამით უნდა იხელმძღვანელოთ.

მივიღებთ არა 51,8 პროც., არამედ 58 პროც ზე მეტს!

ამავე დროს ეს უბრალო კორექტურული შეცდომა არ არის. პირველად ეს გამოანგარიშება ვახეთის ფურცლებზე წავიკითხე და ავტორს შევუცდობაზე მაშინვე მივუთითე, მაგრამ მან ჩემი მხილება ყურად არ იღო, თავისი ყალბი გამოანგარიშება თავის წიგნაკში (იხ. მისი „ნაკონალური კითხვა ჩვენში“) უტყველად შეიტანა და შემდეგ კვლავ ვახეთისავე ფურცლებზე გამოვიტოვა.

მისავე გამოანგარიშებით 1897 წ. ქართველი 74.9 პროც. ყოფილა, მამასადამე ქართველთა შედარებით რაოდენობას თითხმეტი წლის განმავლობაში 23,1 პროც.-ით მოუქლია, მაშინ როდესაც ავტორისავე ციფრების მიხედვით ეს მოკლება მხოლოდ 16-პროც ს უნდა უდრიდეს.

სამწუხაროდ ბ. „სიტყვაც“ რომ თავის სპოსისებურ სულისკვეთებას საზრდო მოუპოვოს, იგლოვოს და „ან“-თან ერთად ეთნოგრაფიული საქართველო გამოიტროს, „ან“-ის მიერვე ხმარებულ კრუ კალენდრულ სტატისტიკას იმოწმებს.

მაგრამ ამ ყვა-ყორნებს აღმინისტრაციის მიერ დამუშავებული შედარებით უფრო სწორი სტატისტიკა ეუბნება „პაუ-პაუ“-ს

კავკასიაში ერობის შემოღებისთვის აღმინისტრაციის მიერ შეკრებილი სტატისტიკური მასალის მიხედვით პირველ იანვარს 1917 წლ. თბილისის გუბერნიის მახრებში (უქალაქებოდ) 60,1 ქართველი ყოფილა და მხოლოდ 16,7 სომეხი, კალკე მახრები რომ განვიხილოთ, ახალციხისა (78

ბ. გოთუა. სექციებში მუშაობა — ეს გარკვეულად და დაწვრილებით დაშვების შრომაა. თუ ჩვენ ახლავს მივიღებთ 1890 წლის ერობას. ცხადია ჩვენი შრომა სექციებში იქნება უფრო ნაყოფიერი და სისტემატიური.

არეგულირება. ვეთანხმები ბ ტობიბაშვილს და მასთანვე გთხოვთ დასავთ განსახილველად შემდეგი საკითხი: საჭიროა თუ არა ვიხელმძღვანელოთ 1890 წლის ერობით.

თავმჯდ თავ. არღოა. ბ-ნებო, ჩვენ არაფერში არ შეგზღუდავთ. დიდი მთავარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე გთხოვთ, ყველამ თავისუფლად და გულახდლოდ გამოხატავს თავისი აზრი. თუ გნებავთ მე დავსვამ საკითხს: საჭიროა თუ არა კრებამ იხელმძღვანელოს 1890 წლის ერობით

არეგულირება. მე გთხოვთ, სანამ კენჭს უყრიდეთ, ეს საკითხი განვიხილოთ. თავმჯდ თავ არღოა. კეთილი გთხოვთ, ბ-ნო ორატორებო, გამოხატეთ თქვენი აზრი.

ზატასოფი. დიდმა მთავარმა თავის სიტყვაში აღნიშნა, რომ კავკასიის მრავალი თავისებურება აქვს და ერობა ამ თავისებურებასთან ერთგვარად უნდა შეფარდებული იყოს. ჩვენ მოგვიწვიეს აქ, რომ გამოვარკვიოთ, თუ რაში მდგომარეობს ეს თავისებურება განა შესაძლებელია ჩვენი მოვალეობის პირნათლად ასრულება თუ ჩვენ 1890 წლის ერობას მივიღებთ, მე მგონია, რომ არა ჩემის აზრით უპირველესად საჭიროა გამოირკვეს, თუ როგორი ერობა შეფერება ჩვენს ცხოვრებას და მდგომარეობას. მართალია ჩვენთვის ერობა აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს, მართალია ისიც, რომ ერობა რაც კი შეიძლება ჩქარა უნდა განხორციელდეს, მაგრამ ამ სიჩქარეს კავშირი უნდა ჰქონდეს დაფიქრებასთან. თვით რედაქცია 1 მუხლისა ნათლად მშობობს, რომ საჭიროა გამოირკვეს შესაფერისი ფორმა კავკასიის ერობისა ჩვენ სწორედ ამისათვისაც მოგვიწვია მეფის ნაცვალმა. 1890 წლის ერობის მიღება თვით მეფის ნაცვლის საბჭოსაც შეეძლო მიეღო, შეეტანა ცოტადენი შესწორებანი და ისე წარედგინა საკანონმდებლო დაწესებულებებში.

გარანსოფი 1890 წლის ერობა ვერ არჩენს და ვერც მთარჩენს ყველა ჩვენ წყლულებს. მეფის ნაცვალმა თვითონ აღნიშნა ის ეროვნული უთანხმოება, რომელიც ხელს გვიშ

პროც. ქართული და 11,4 პროც. სომეხი), გორისა (93 პროც ქართველი და 0,7 პროც. სომეხი), დუშეთისა (96,2 პროც ქართველი), სიღნაღისა (84,4 პროც. ქართველი და 6 პროც. სომეხი), თელავისა (90,3) ქართველი და 6,8 პროც. სომეხი), თიანეთისა (89,4 ქართველი და 7,1 პროც. სომეხი) და თბილისისა (53,5 პროც. ქართველი, 11,5 პროც. სომეხი, 14,4 პროც. მაჰმადიანი და 4,3 პროც. სხვა) — ეთნოგრაფიულად პირწმინდა ქათული მახრებია. და მხოლოდ კიდევან მახრები, ე. ი. ახალქალაქისა, ბორჩალოსი და ზაქათალისა, მიუთივისებიათ ეთნოგრაფიულად სხვა ერებს.

ეს კი ბევრს რასზე გვეუბნება თბილისის გუბერნიის უდიდესი ნაწილი ეთნოგრაფიულად შეუვლია უცხო ელემენტებისათვის, ხსენებული განა პირა მახრები და ქალაქები კი, რომელთაც სოფლები ასახრდობენ — ეკონომიურად ისე მჭიდროდ დამოკიდებული არიან ქართველი ხალხით დახასლმებულ სოფლებზე, რომ მათი აღმინისტრაციული გამოყოფა შეუძლებელია. მაშასადამე თბილისის გუბერნია ერთს ეკონომიურსა და აღმინისტრაციულ ერთეულს წარმოადგენს.

ფედერალისტებს კი ეს აღმინისტრაციული და ეკონომიური მთელი განაპირა მახრების ჩამოკრით უნდათ დასახირონ!

გვეტყვიან: საერობო გამოჩენის საკითხში სომხებს მხარი არ დავუჭირეთო, მაშასადამე თქვენი ბრალდება უსამართლოაო. მაგრამ რა! თქვენ

ლის საერთო მუშაობაში. ეროვნული უთანხმოება მაშინ მოისპობა, როდესაც სრულდება მოისპობა წოდებრივი წარმომადგენლობა ერობაში (ისმის ჩოჩოლო) ზოგიერთ გუბერნიებში არ არსებობს წოდება, 1890 წლის ერობა სწორედ იმაზედ არის აგებული: მაშასადამე როგორ უნდა შევიტანოთ ეს ერობა ამ დღეებში. ორმოცდა ათი წლის ერობის დღესასწაულმა არ წამოიწვია ხალხში სიხარული, სწორედ იმტომ, რომ ამ ერობას არავითარი კავშირი არა აქვს ხალხთან საშინელი მაღალი ცენზი სრულიად გარეშე სტოვებს მშრომელ გლეხაკობას. 1890 წლ. ერობაში დიდი ცენზია დადებული. განა შეიძლება ამ ერობის მიღება?

ყურული შეუძლებელია ყოველთვის, როდესაც კი ჩვენ ერობის გამო მოგვიწვივენ ლაპარაკი ყველაფერი თავიდან დავიწყეთ. დიდმა მთავარმა გადასწყვიტა ეს საკითხი ერთხელ და სამუდამოდ გადასჭრას და ჩვენში ერობა განამტკიცოს მე სრულით ბავჯი ვიყავი, როდესაც პირველად შევიტყე ერობის შემოღების განზრახვა, ახლა აი, უკვე მოხუცებული ვარ და ისევე ერობის შემოღებაზე ვისჯელობთ. რამდენჯერ აღძრულა ეს საკითხი ვინ მოსთვლის. განა საჭიროა იმის მტკიცება, რომ უთუოდ უნდა იყოს გარკვეული საერთო მთავარი დებულებანი, რომლითაც ყველამ უნდა ვიხელმძღვანელოთ? უამისოდ შეუძლებელიც არის მუშაობა სექციაში

მ. მანაგუა. მეფის ნაცვლის სიტყვებში პირდაპირ სჩანს, რომ ჩვენ აქ ვსხედვართ არა იმიტომ, რომ ეხლა გამოკრათ და შევკეროთ ერობა 1890 წლის ერობის მიღება სრულებით იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ არავითარ ცვლილებას არ შევიტანთ თვით ეს ერობა რუსეთში სხვადასხვა ადგილს სხვანაირი მავალითად ცენზი განიზომება 25 დს 800-სამდე. იალტაში მიღებული 25 დსეტ — სხვაგან უფრო მეტი. ასეთივე ცვლილებას ჩვენც ადვილად შევიტანთ. თუ ჩვენ ახალ ერობას შევიმუშავებთ, დარწმუნებული ვარ, ვერც მე და ვერც ყურული, ვერ ვეღირსებთ ამ ერობის განხორციელებას. ბ-ნებო, შევიმუშაოთ ისეთი პროექტი 1890 წლის ერობის მიხედვით, რომ იქ, საკანონმდებლოში არავინ გააოცოს. მოგვეცით ის, რაც თქვენა ვაქვთ შესწორებასა და გაუმჯობესებას შემდეგაც მოვესწრებით. რაც შეეხება სექციებთან დაყოფას,

არა ერთგვარ გითქვამს და დაგვიწყობა) და უპროგრამობაც, რომელსაც უსამართლოდ ჩვენ მოგვაწერით უკანვე დაიბრუნეთ.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

უპიკველია ჯერ მთავარი დებულებანი უნდა მიიღოთ და შემდეგ სექციებში ვადიდებთ სამუშაოთ.

დოლქსნაფი. ჩვენ აქ მოწვეული ვართ, რომ ვადმოგვცეთ გულწრფელად ჩვენი ცოდნის და დაკვირვების მიხედვით, თუ რაგვარ საჭირობორტო საკითხებს უნდა მიექცეს ყურადღება. თუ ჩვენ 1890 წლის ერობას მივიღებთ, ცხადია ამ ერთადერთ ჩვენს დანიშნულებას უნდა გამოვეთხოვოთ. პირადათ მე სრულებით შეუძლებლათ მიმაჩნია მუშაობა.

(შემდეგი იქნება)

დებულები.

(პეტ. დვ. სააგენტოსაგან) 29 აპრილი. საზოგადოების ასპარაფი

პარიზი. ვერდენის რაიონში ავაკურთან საქმად ცხარე საარტილერიო ბრძოლა ხდებოდა.

მაისის მარჯვენა ნაპირზე ჩვენს პოზიციებს ძლიერ დაუშინეს ლაკეტის ტყესთან და ვვერთან. დანარჩენ ბრძოლის პირზე საყურადღებო არაფერი მოზღარა.

გელზიის ასპარაფი. ჰამრი. რომ სკაპალიაღეს და სხორეს რაიონებში ჩვეულებრივი საარტილერიო ბრძოლაა განსაკუთრებით დიქსმიუდესთან

ინფლისის ასპარაფი. ლონდონი მტერი ოლიერთან შეეცადა ჩვენთვის დაეშინა, მაგრამ უშედეგოთ. პოპენცონორთან რეღუტთან საარტილერიო სროლა გრძელდება.

იტალიის ასპარაფი. რომი. ბასეინ დერზდენთან გაცხარებული ბრძოლა ხდებოდა, ზემო იზონკოსთან მტერმა შემოგვიტია, სადაც ჩვენი არტილერია მას მარჯვეთ უბასუხებდა. ბომინდის მალლობი ჩვენმა აღბის მსროლელებმა მტერს წაართვეს ბრძოლის დროს ჩვენ ტყვეთ წამოვიყვანეთ 123 ჯარისკაცი მათ შორის 4 ოფიცერი, და ბევრი სასროლი მასალა.

მტრის შემოტყეები კარსოსთან, სანმიქელესთან და სანმარტინოსთან ადვილად მოვიგვიერიეთ, მტრის ჰაეროპლანები სადგურ ოსპოსთან ყამბარებს ჰყრიდენ.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

გასილ წერეთელი. P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა, სახალხო ფურცელში, რომ ეთნოგრაფიული პრინციპის ცალმხრივობის შესახებ სომხური გაზეთის „პაიკარის“ აზრი წავიკითხე „პაიკარი“ სამართლიანად ამბობს, რომ „ლორის“ ჩამოკრა ბორჩალოს მახრისაგან და მიკერება ერევნის გუბერნიასთან უპირველესად თვით ამ კუთხეს დაღუპავს, რადგან ეკონომიურად ხსენებულ მახრასა და თბილისზე და მოკიდებულია. თუ კი ამას „ლორის“ შესახებ ამბობენ, რაღა უნდა ვთქვათ ახალქალაქის მახრებზე, რომელიც თბილისის ბაღს წარმოადგენს? ან რა პირობით უნდა ჩამოეპაროს თბილისის გუბერნიისა და მიეკეროს დაღესტანს — როგორც ეს იმამმა განაცხადა ზაქათალის ოლქის ნაწილი, რომელსაც ამავე მიზეზის გამო უთბილისოდ სულის ამოთქმაც კი არ შეუძლია? და რა საფუძვლით უნდა ჩამოეკრას ქუთაისის გუბერნიასა და მიეკეროს ნოვოროსიის გუბერნიას სოხუმის ოლქის ნაწილი, რომელიც სამეგრელოსთან ასე მჭიდროდ ეკონომიურად კავშირით არის გადაბმული? დროა აღიარონ ფედერალისტებმა თავისი მიუტყეველი შეცდომა, თუ სურსთ, პოლიტიკური პარტიის სახელი ატარონ! თუ არა, — მათი პარტიული სიკვდილი აუცილებელია.

რუსეთი.

ოლესიდან „რუსკ ვედ.“ კორეს პონდენტის იუწყება, რომ, როგორც საქონლის რაოდენობამ იანვრიდან დღემდე საოცრად იმატა. შარშანდელთან შედარებით ორჯერ მეტი საქონელი იგზავნება, ასე რომ მოსამსახურეთა შტატის გადიდება აუცილებლათ მოხდება, რასაც პალატა დატენებით თხოულობს. სჩანს პეტროგრადში ერთი მხრით თუ პურის სიმშობობაა, მეორე მხრით ძვირფასი საქონლის სიმშობობაც დამყარდა

ჩხრამა ხარკოვში. „რუს ვედ“ კორესპონდენტის გადმოცემით 21 აპრილს ხარკოვში მრავალ ადგილას ბინები გაჩნდნენ; სხვათა შორის გაჩნდნენ წერაკითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების ძველი მოღვაწე ვ. ვ. ნასტენკო, რომელმაც დატყვევება ვერ აიტანა და იგი ციხეში შეიკრებო და გარდაიცვალა.

რუსეთის პარლამენტის წარმომადგენლების საზღვარგარეთ გამგზავრებას და მათ გზადაგზა ნეიტრალ სახელმწიფოს კონკრეტულდენტთა საუბარს მემარტენეთ პრესა უპაყოფილებით შეხვდა. სენატორი ბოროდოკი, რომელსაც დროებით მინდობილი აქვს სუბომინიორვის საქმის გამოძიება, კავკასიაში წამოსვლა

მინისტრთა საბჭომ კავკასიის სამოსწავლო ოლქის სხვადასხვა მოსამსახურეთა დასახმარებლად 300565 გადასდვა.

ათი წლის თავი. 27 აპრილს რუსეთის სათათბიროს დაარსებიდან 10 წლის შესრულების თახმა მეტად აკრთალი შთაბეჭდილება დასტოვა. დებუტატები აცკი შეკრებილან ამ დღის აღსანიშნავად.

სათათბიროს მოწვევის დღე დაიწყო 16 მაისს. გამოცხადებაი, თურქესტანიდან ყველა გამოკვე-

ქუთაისი. მმ. ყორულოძეების მალაზიაში (მიხეილის ქუჩა საკუთარი სახლი).

მიღებულნი ვენახის ასპარაფი

ს ა შ ა მ თ ე ს ო

ქილი.

—ს ა ლ ი კ უ ზ ი —

შელაგარი ე. ვესისა.

ახალი მუდნერუჯათ შემსადებელი პრეზარტი კუჭის ქრონიკულ გაზბობის, მოშლის, ნაწლეუების, კატარის და სხვადასხვა გადამხარ შეუქნა წაწლეუის სისუსტის წინააღმდეგ. ქრონიკული გაზბობა წარმოა მთელი წუგა კუჭ-ნაწლეუების მოშლის, შირის დაბინების, სიმწვავისა, მუდღის ბერვის, კუჭის ტრაიდეუბის, ნაწლეუების კატარის, გემოროისა ოწყეს სისუსტის მოწამლვას, ავის ტრაიდეუბებს, შადის დაკარგვას, ცუდ ვუნებას და სურათად მთელი ორგანიზმის მოშლა — დასუსტებას. გაზბობის წინააღმდეგ ჩვეულებრივ ხმარობენ სავადარათ წამლებს, რომელებიც არა თუ სშობს გაზბობას, შირიქით უფრო აძლიერებს მას. პრეზარტი შელაგარი ე. ვესისა ქარწლეუებს კავაგვის მასსას, ასადებს ნაწლეუებს, ამორების უდებობას და ახეუეს მას ნორმაღურ მუშაობას და რადიკაღურათ სშობს ჭვადს, ნაწლეუების კატარს, მაგრებს და სხვა სისუსტეს, რომელებიც გამოწვეულია გაზბობისაგან. შელაგარი სრულეებით უუნებელი საშუალებაა სხეულისთვის და სრულეებით ადვილი გადასტანა თვით ჯიუტ ავთამყოფობისაგანაც კი პრეზარტი შელაგარს ხმარობენ გამოწხილი პროფესიონარები კუჭის ავთამყოფობის დროს და მოწინებულა რგორც უტყუარი და სარწმუნო საშუალება კუჭის უფუღეგვარ ავთამყოფობისა და მისი შეღუგებისთვის დაწერიდებით ბრმურა კუჭის ავთამყოფობის შესახებ პირველ მთხეხილებიდანაწვე ოგზავნება უფასოთ. ნამღეობა შელაგარი ე. ვესისა მსადღაფს სავარსკუთხს და რუსეთში, თუღებ „პრეკტაღურ მეღინის დაბორტობის გასეთფაღებაში“ და ქუთაისში ბ. ვ. შავარსავილის საფთაქაშა მალაზიაში, გიმნაზიის ქუჩაზე, ქაღაქის თუატრის პირდაპირ. უღეგარის ერთი კოღაფი — დირს 3 მ., მასარწხათ საჭირბო 3—5 კოღაფი. 9 (წლეური)

უღებში შიდა რუსეთში გაღაღაღენს. უტხოვით.

ლიბანსბი

ლიბანსბის დაქერის გამო გერმანიის რეისი მთელი სიხარული შეღვე კამათი გაიხარათ. ს. დ. მუშათა ფრაქცია მოითხოვს, რომ ის თავისუფალი იქნას მანამდე, ვიდრე რეისტაგის სესია გაგრძელდება. ლიბანსბის დაქერის გამო, რომელსაც ერთხანს ცენზურის ზეგავლენით პრესაც გადავიდა საზოგადოებაშიაც დიდი მითქმა-მოთქმა და დანის